

Licensjakt på varg 2015

– uppfattningar hos boende i jaktområdet

Länsstyrelsen
Örebro län

Länsstyrelsen – en samlande kraft

Sverige är indelat i 21 län och varje län har en länsstyrelse och en landshövding. Länsstyrelsen är regeringens ombud i länet och ska både förverkliga den nationella politiken och samtidigt ta hänsyn till regionala förhållanden och förutsättningar. Länsstyrelsen är alltså en viktig länk mellan länets kommuner och dess invånare å ena sidan och regeringen, riksdagen och de centrala myndigheterna å den andra sidan.

Titel: Licensjakt på varg 2015 – uppfattningar hos boende i jaktområdet

Utgivare: Länsstyrelsen i Örebro län

Författare: Susanna Gustavsson och Caroline Lundmark

Publikationsnummer: 2016:38

Bilder: Mostphotos

Innehåll

Sammanfattning.....	5
Inledning	7
Rovdjursinventering i Örebro län.....	7
Metod	8
Resultat.....	8
Påverkan av varg i vardagen.....	8
Påverkan av genomförd licensjakt.....	9
Upplevelser av övrigt vilt	10
Inställning till licensjakt på varg	10
Referenser	11
Bilaga	13
Enkätfrågor	13

Sammanfattning

I denna rapport redovisas svaren från enkäten riktade till boende i området för licensjakt på varg 2015. Syftet var bland annat att undersöka hur invånarna upplevt närvaron av varg, hur licensjakten påverkat dem och hur man upplever övrigt vilt. Enkäten fick en mycket låg svarsfrekvens, endast 129 av de 500 tillfrågade besvarade undersökningen. Detta gör att resultaten endast kan ses som en inledande pilotstudie. Fler liknande undersökningar behövs för att kunna dra mer djupgående slutsatser.

Enkätsvaren som kom in visade bland annat följande:

- Andelen män och kvinnor som svarade på enkäten var ungefär lika. Medelåldern var 52 år.
- Majoriteten av de som deltog i undersökningen anser att deras vardag påverkas av att det finns varg i området. Oron för tamdjurs säkerhet har ökat, likaså åtgärder för att öka tamdjurens säkerhet. Friluftaktiviteter har minskat eller är oförändrade och oron för människors säkerhet har ökat eller är oförändrad.
- Den genomförda licensjakten har inte påverkat majoriteten av de svarande vad gäller acceptans för varg, oro för varg, risk för illegal jakt efter varg eller förtroendet för Länsstyrelsen.
- Vardagen har för de flesta inte påverkats av den genomförda licensjakten. Den femtedel som har påverkats svarar att oro för människors och tamdjurs säkerhet har minskat eller är oförändrad och att friluftaktiviteter har ökat eller är oförändrade.
- De flesta upplever att tillgången på övrigt vilt har minskat under senare år.
- Möjligheten att uppleva älg, rådjur, kronhjort, lodjur, kungsörn och skogshöns (orre/tjäder/järpe) upplevs som positivt.
- Vildsvin upplevs av majoriteten som negativt. Varg och björn upplevs som negativt av de flesta men även som positivt av många. Kring järv finns en spridd uppfattning.
- En övervägande del av de som svarade på enkäten anser att vargpopulationen bör kontrolleras med hjälp av licensjakt.

Inledning

Som en del av länsstyrelsens arbete med att främja länets utveckling och följa tillståndet i länet har Länsstyrelsen i Örebro län under sommaren 2016 genomfört olika enkäter som handlar om rovdjur och Länsstyrelsens arbete med rovdjursförvaltning. Utöver dessa enkäter har Länsstyrelsen utvärderat användandet av skyddsväst för jakthundar.

Innehållet i denna rapport redovisar resultatet från enkäten riktade till boende i området för licensjakt på varg under vintern 2015. Syftet var att undersöka det upplevda resultatet av licensjakten, hur invånarna upplevt närvaron av rovdjur före och efter licensjakten, och om jakten påverkat den upplevda oron för människors och tamdjurs säkerhet, utövandet av friluftaktiviteter och upplevelsen av övrigt vilt.

Licensjakten genomfördes i den norra delen av Örebro län där antalet vargrevir på några år ökat från sex till nio. Revirstorleken hade därigenom minskat och tätheten av revir ökat (Viltskadecenter, 2014:7). Jaktområdet omfattade reviren Mårdshyttan och Nora, som var belägna inom en region med förtätning av vargrevir. Sammanlagt tolv vargar fälldes under licensjakten (Viltskadecenter, 2015:2). Efter genomförd licensjakt utvidgades de angränsande vargreviren och täcker nu in större delen av området för licensjakt 2015 (se inventeringsrapporten från Viltskadecenter, 2015:1, 2016:1). Tätheten av vargrevir i området har därmed minskat.

Rovdjursinventering i Örebro län

Rovdjursinventeringen i Örebro län under vintern 2015–2016 visade att länet då berördes av nio vargrevir. I sex av reviren föddes valpar under våren 2015 (Viltskadecenter, 2016:1). Antalet vargar i Örebro län uppskattades under vintern till cirka 50–55 individer. Inventeringsresultatet visade att det då fanns 7,5 familjegrupper (honor med ungar) av lodjur i länet, vilket innebär cirka 40–45 individer. Inventeringen 2015–2016 visade även en lyckad häckning av kungsörn. Björn och järv förekommer sedan 2008 regelbundet i länet. För inventeringsresultat, se rapport från Viltskadecenter, 2016:1.

Metod

Under 2016 skickades en enkät ut till 500 boende i området för licensjakt på varg i Örebro län 2015. Enkäten skickades med brev till adresser som slumpmässigt valts ut av Adressleverantören i Sverige, inom postnummerområden från Postnummerservice i Norden. Brevet innehöll en länk till en nätbaserad undersökning via enkätverktyget Survey monkey. Undersökningen gav svar från 129 deltagare, vilket innebär en låg svarsfrekvens på 26 procent. Enkäten bestod av tio frågor, varav de flesta var flervalsfrågor. En del av frågorna riktades bara till de som svarat ett visst svarsalternativ på föregående fråga. Svarssiffrorna har i denna rapport avrundats till hela procent.

Resultat

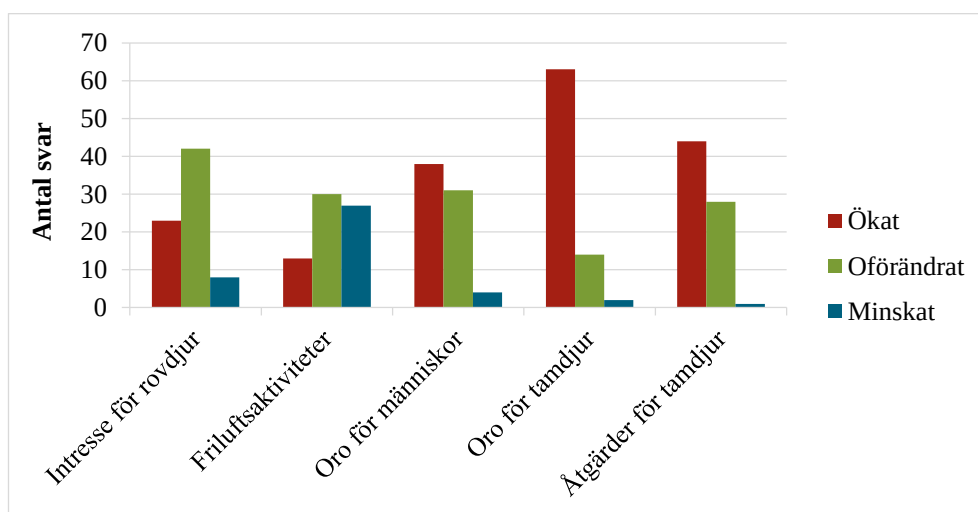
Nedan följer en redovisning av resultaten från den genomförda enkäten. I texten redovisas svaren i procentandelar. I figurerna redovisas antal svar.

Av de 129 personer som besvarade undersökningen var 48 procent män och 52 procent kvinnor. De svarande var mellan 23 och 74 år, vilket gav en medelålder på 52 år.

Påverkan av varg i vardagen

Majoriteten (61 procent) av de svarande upplever att deras vardag har påverkats av att det finns varg i området där de bor. Av dessa uppger de flesta att oron för tamdjuren och åtgärder för att öka deras säkerhet har ökat. Oron för människors säkerhet har ökat eller är oförändrad. Merparten av de tillfrågade uppger att deras intresse för rovdjur är oförändrat. När det gäller utövandet av friluftaktiviteter svarar de flesta att det är oförändrat eller minskat. Se figur 1.

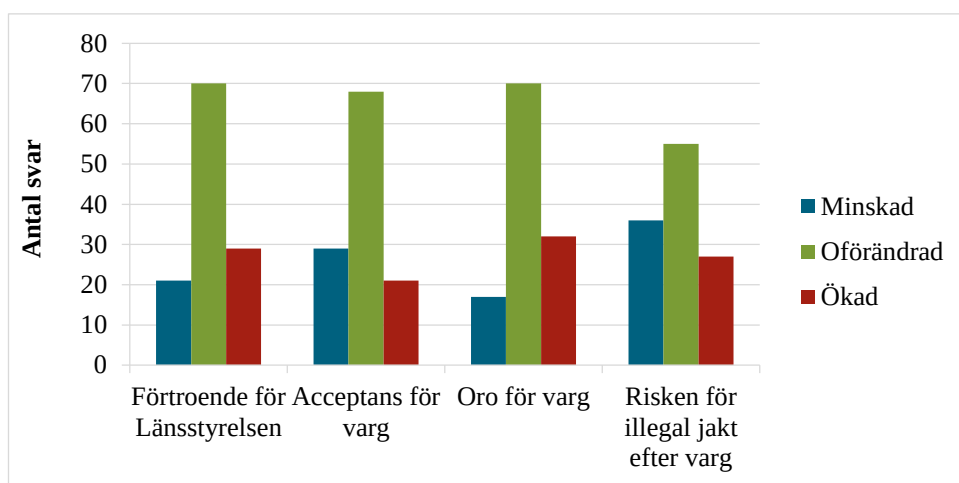
Figur 1. Påverkan av vargförekomst i vardagen.

Påverkan av genomförd licensjakt

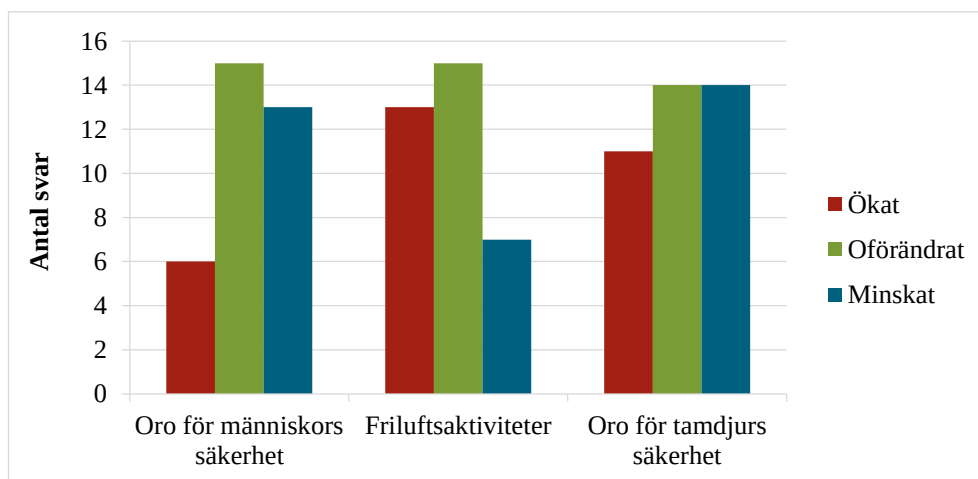
Majoriteten av de svarande anger att den genomförda licensjakten inte förändrat förtroendet för Länsstyrelsen (58 procent), acceptansen för varg (58 procent), oron för varg (59 procent) eller risken för illegal jakt efter varg (47 procent). Se figur 2.

Figur 2. Påverkan av genomförd licensjakt.

Majoriteten (69 procent) svarade att den genomförda licensjakten inte har förändrat deras vardag. Av de få (39 personer) som svarade att vardagen hade förändrats angav de flesta att oron för människors och tamdjurs säkerhet är oförändrad eller har minskat och att friluftaktiviteter är oförändrade eller har ökat. Se figur 3.

Figur 3. Förändring av vardagen efter genomförd licensjakt.

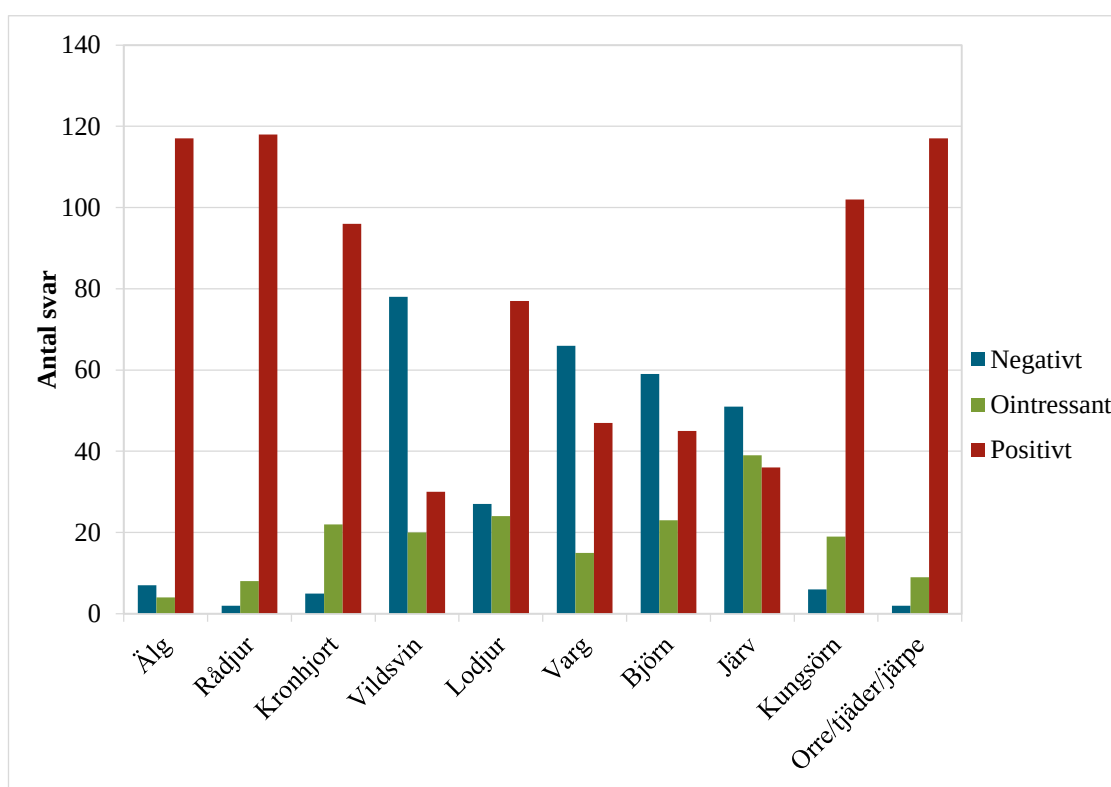

Upplevelser av övrigt vilt

Enkäten innehöll några frågor om åsikterna om och upplevelsorna kring övrigt vilt. Majoriteten av de svarande upplever en minskad förekomst av övrigt vilt (55 procent), följt av oförändrad (33 procent) och ökad förekomst (13 procent).

Möjligheten att uppleva och se arterna älg, rådjur, kronhjort, lodjur, kungsörn och skogshöns (orre/tjäder/järpe) upplevs som positivt av majoriteten, medan vildsvin upplevs som negativt. Varg och björn upplevs som negativt i de flesta fall (52 respektive 46 procent) men även som positivt för ganska många (37 respektive 35 procent). Om järven finns en spridd uppfattning. Majoriteten upplever närvaro av järv som negativt (40 procent), följt av ointressant (31 procent) och positivt (29 procent). Se figur 4.

Figur 4. Värdesättande av möjligheten att se och uppleva olika viltarter.

Inställning till licensjakt på varg

På frågan ”Anser du att vargpopulationen bör kontrolleras med hjälp av licensjakt?” svarade majoriteten (70 procent) ja. 25 procent svarade nej, och 5 procent svarade vet ej.

Referenser

Sammanställning av fällda vargar från licensjakten 2015, Viltskadecenter, rapport nr 2015:2.

Varg i Skandinavien och Finland. Statusrapport för vintern 2013–2014.
Viltskadecenter, rapport nr 2014:7.

Inventering av varg vintern 2014–2015. Beståndstatus för stora rovdjur i Skandinavien, Viltskadecenter, rapport nr 2015:1.

Inventering av varg vintern 2015–2016, Beståndstatus för stora rovdjur i Skandinavien, Viltskadecenter, rapport nr 2016:1.

Bilaga

Enkätfrågor

1. Är du

Kvinna

Man

2. Ålder

3. Påverkas din vardag av att det finns varg i området där du bor?

Ja

Nej

Vet ej

4. Om du svarat ja på föregående fråga, hur har du påverkats?

(Svarsalternativ: Ökat/Oförändrat/Minskat)

Intresse för rovdjur:

Friluftaktiviteter:

Oro för människors säkerhet:

Oro för tamdjurs säkerhet:

Åtgärder för att öka tamdjurs säkerhet:

5. Under vintern 2015 genomfördes licensjakt efter varg inom jaktområdet som finns markerat på bifogad karta. Anser du att detta påverkade något av följande?

(Svarsalternativ: Minskad/Oförändrad/Ökad)

Förtroende för Länsstyrelsen:

Acceptans för varg:

Oro för varg:

Risken för illegal jakt:

6. Har din vardag förändrats efter licensjakt på varg 2015?

Ja

Nej

Vet ej

7. Om du svarat ja på föregående fråga, hur har din vardag förändrats?

(Svarsalternativ: Ökat/Oförändrat/Minskat)

Oro för människors säkerhet:

Friluftaktiviteter:

Oro för tamdjurs säkerhet:

8. Upplever du att förekomsten av övrigt vilt har förändrats under senare år?

Ökad förekomst

Minskad förekomst

Oförändrad förekomst

9. Hur värdesätter du möjligheten att uppleva och se följande viltarter i ditt närområde? (Svarsalternativ: Negativt/Positivt/Ointressant)

Älg:

Rådjur:

Kronhjort:

Vildsvin:

Lodjur:

Varg:

Björn:

Järv:

Kungsörn:

Orre/tjäder/järpe:

10. Anser du att rovdjur bör förvaltas med hjälp av jakt?

Ja

Nej

Vet ej

Länsstyrelsen
Örebro län

Länsstyrelsen i Örebro län
Stortorget 22, 701 86 Örebro
010-224 80 00
orebro@lansstyrelsen.se
www.lansstyrelsen.se/orebro